

95 éves a város fotográfusa

Közel 80 esztendeje fotózza rendületlenül Várpalotát a város hivatalos fotográfusa címmel is kitüntetett *Leitner Ferenc*. A 95. születésnapját júniusban ünneplő egykori művelődésház-igazgató energikusságát tekintve a húszévesekkel is felveheti a versenyt. Ha teheti, mindenütt ott van, természetesen fényképezőgéppel a nyakában. Igazi példakép, akit egy öt esztendővel ezelőtt készült interjú felidézésével köszöntünk születésnapja alkalmából a Várpalotai Hírek hasábjain.

Fényképek és fotókat rejtő CD-k garmadája fogad a Rákóczi-telepi városrészben, Leitner Ferenc izléseken berendezett dolgozószobájában. Nem túlzás állítani, itt minden Várpalotáról szól. A beszélgetésnek lendületet adó kávé mellett elsőként a találkozás apropója, a *Schmitt Pál* köztársasági elnöktől a közelmúltban kapott díszoklevél kerül szóba.

– A helytörténeti kutató-dokumentáló tevékenységem elismeréseként vehetem át a kitüntetést, ami, bevallom, megható volt számomra. Nem a dicséretért csinálom ugyanis ezt a munkát, sokkal inkább szeretetből. Jó dolog látni, hogy fejlődik, hogyan épül az otthonunk, mindezt már fotókon dokumentálni is megtisztelő – mondja szerényen a város Feri bácsija, aki először 1930 környékén, Észak-Franciaországban fogott a kezébe fényképezőgépet.

– Kétéves voltam, amikor a családkunk emigrált, egészen 1932-ig éltünk Franciaországban. A lakásunktól alig 50 méterre élt és dolgozott egy fotográfus, aki hamar észrevette, hogy érdekel a fotózás akkortájt még misztikusnak tűnő világa. Sokat voltam a műtermében, megmutatta az alapokat. Akkor kezdődött minden.

A '32-es hazatérés után már Várpalotán újfent egy szakember, egy Schwazer nevű fotográfus vette a szárnyai alá az ifjú Leitner Ferencet. A laborban együtt dolgoztak, s néha egy korabeli lemezes géppel még fotókon is megörökíthette a '30-as évek Várpalotáját. Később, 16 évesen aztán megkapta első saját gépét, s attól kezdve szisztematikusan fényképezte a várost és környékét.

– Hetente egy filmet kaptam. Többre nem tellett, azt kellett beosztanom. Persze az még egy másik település,

egy másik világ volt – jegyzi meg halkan. Kérdeznem sem kell, rögvést mesélni kezd a világháború előtti békeidőről. – Palotán akkoriban állattartással foglalkoztak a legtöbben, még ma is előttem van, amikor kihajtották legelni a jóságokat a keskeny utcákon. Száraz időben por,

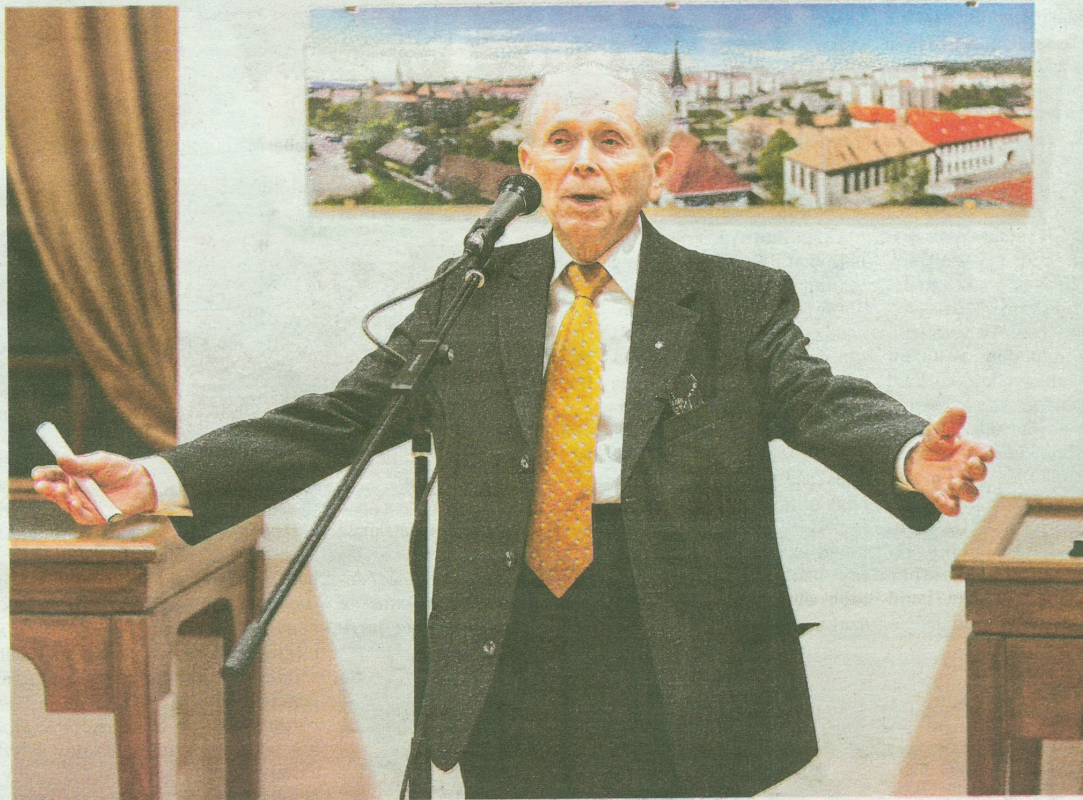
mosolyog, mindenkire van egy jó szava, egy kedves mondata, hiszen sokakat ismer.

Miközben egy várpalotai látképet nézve ezen gondolkodom a dolgozószobában, Feri bácsi már folytatja is. Hiszen van miről mesélni és kevés az idő, mondja. Egyet-

nyászsza a szervezetenél. A szénbányákat egyébként régi ismerőse, a Várpalotán jól ismert Faller Jenő vezette akkortájt, akitől minden segítséget megkapott.

1949-től lett az akkori kultúrthoz, a Jó Szerencsét Kör vezetője. Véleményét, szakmai észrevételeit aztán az ötvenes évek közepén épülő új művelődési ház tervezésénél is kikérték. – Havonta jártam Budapestre az egyeztetésekre, még a névválasztást illetően is elfogadták a javaslatomat. Eredetileg ugyan Schönherz Zoltánról akarták elnevezni az 1958-ra elkészült épületet, ami végül az én ötletem

– A biológiaszakkört vezető *Bartos Sándorral* fogtunk össze, hogy felderítsük Várpalota régmúltját. Nagy szükség volt erre a munkára, hiszen alig tudtunk valamit a város történetéről. 1957-ben aztán összetrombitáltuk az illetékeseket és a városvezetést, hogy egy helytörténeti múzeum létrehozásáról egyeztessünk. A gyűjtőmunkába rengeteg palotai gyerek és felnőtt bekapcsolódott, rövid idő alatt egy egész tárlatra való anyag gyűlt össze. Ki is állítottuk a művelődési házban, akadt olyan esztendő, mikor háromezren nézték meg a gyűjteményt – meséli büszkén a mai napig tartó

esős időszakban pedig sár volt, járda híján ott köledtünk, ahol tudtunk. Egyedül a Fő tértől a vasútállomásig haladó Fő utcánként használt Várpalota aporaja nagyja – idézi fel a vasárnap délutáni korzózásokat Leitner Ferenc, akit Várpalotán tisztelete jeléül mindenki csak Feri bácsinak szólít. Ő pedig mindenkire

értünk, úgyhogy csak hallgatom. A háború beköszöntével Palotán is megváltozott minden. A legénykorban lévő Leitner Ferencet leventeként a csendőrségre osztották be, légiriadó idején küldönként hozta-vitte a híreket. Jól emlékszik arra is, amikor az oroszok szétlőtték Várpalota belvárosát, a romokban álló Fő térről készült felvételt ma is kincsékként őrzi. A harcok után aztán új lehetőséget tartogatott neki a sors. Ahogy ő mondja, kultúros lett a bá-

alpján kapta a Jó Szerencsét nevet – meséli a hősídőről Feri bácsi, akinek vezetőként emlékezetes programok, szakkörök és kezdeményezések sokasága fűződik a nevéhez, elég, ha a fúvószenekari találkozót, a korszerű mozigépházat, a fotószakkört s persze az évtizedek során elkészített ezernyi fényképet említem.

És akkor még ott van a kulcsfontosságú helytörténeti munka, ami szintén az ötvenes évek végén kezdődött.

helytörténeti kutatómunka első lépéseit.

Merthogy Feri bácsi nem állt meg soha. 95 év ide vagy oda, mára több tízezerre rúg a gyűjteménybe is beilleszthető fotók száma, a kordokumentumnak is bátran titulálható felvételeket rendszerre őrzi a készítő. Hogy miért? – Nem akárhol, hanem egy gyönyörű helyen élünk, s ezt sajnos nem tudják az emberek. Majd én megmutatom nekik – jegyzi meg büszkén Feri bácsi.